

Sygn. akt I CZ 92/09

POSTANOWIENIE

Dnia 2 grudnia 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Tadeusz Wiśniewski (przewodniczący)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz (sprawozdawca)

SSN Stanisław Dąbrowski

w sprawie z powództwa A. K. i B. C.

przeciwko „E. T.” Spółce z o.o. z siedzibą w W.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 2 grudnia 2009 r.,

zażalenia strony pozwanej na postanowienie zawarte w punkcie 3 wyroku

Sądu Apelacyjnego z dnia 22 maja 2009 r.,

**oddala zażalenie i zasądza od pozwanego na rzecz powódek
solidarnie 300 (trzysta) złotych tytułem zwrotu kosztów
postępowania zażaleniowego.**

Uzasadnienie

Powódki B. C. i A. K. domagały się zasądzenia od pozwanej E. T. Sp. z o.o. w W. na rzecz A. K. kwoty 65 000 zł tytułem odszkodowania za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej po śmierci męża i kwoty 23 340 zł tytułem zwrotu poniesionych przez powódkę kosztów pogrzebu, na rzecz A. C. kwoty 25 000 zł tytułem odszkodowania za pogorszenie sytuacji życiowej po śmierci ojca i kwoty 6 500 zł tytułem zwrotu poniesionych kosztów leczenia wraz z odsetkami ustawowymi od wymienionych kwot od daty wytoczenia powództwa do dnia zapłaty oraz zasądzenia od pozwanej na rzecz powódek zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 29 września 2008 r. Sąd Okręgowy w punkcie I zasądził od pozwanej na rzecz A. K. kwotę 40 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 28 grudnia 2007 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 23 340 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 31 marca 2008 r. do dnia zapłaty, w punkcie II zasądził od pozwanej na rzecz B. C. kwotę 2 250 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 24 września 2007 r. do dnia zapłaty, w punkcie III oddalił powództwo w pozostałej części, w punkcie IV zasądził od pozwanej na rzecz A. K. kwotę 5 750,29 zł, a na rzecz B. C. kwotę 110, 25 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w punkcie V zasądził od B. C. na rzecz pozwanej kwotę 3 348 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Apelacyjny po rozpoznaniu sprawy na skutek apelacji pozwanej zmienił zaskarżony wyrok w punktach: I, II i IV w całości w ten sposób, że w punkcie I zasądził od pozwanej na rzecz A. K. kwotę 21 990 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 31 marca 2008 r. do dnia zapłaty, oddalając powództwo w zakresie kwoty 40 000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 28 grudnia 2007 r. i kwoty 1 350 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 31 marca 2008 r., w punkcie II oddalił powództwo co do kwoty 2 250 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 24 września 2007 r., w punkcie IV odstąpił od obciążenia powódek kosztami postępowania, w pozostałej części oddalił apelację i odstąpił od obciążania powódek kosztami postępowania apelacyjnego.

Sąd drugiej instancji zmienił rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji w zakresie punktów pierwszego, drugiego i czwartego na mocy art. 386 § 1 k.p.c. O kosztach postępowania apelacyjnego orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. uznając, że w rozpoznawanej sprawie, z uwagi na charakter dochodzonych roszczeń i sytuację życiową powódek, zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek w rozumieniu tegoż przepisu.

Rozstrzygnięcie Sądu Apelacyjnego w zakresie kosztów pozwana zaskarżyła zażaleniem zarzucając mu naruszenie art. 100 i 102 k.p.c. W konkluzji wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia przez zasądzenie od powódek na rzecz pozwanej kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa prawnego za pierwszą i drugą instancję, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania i zasądzenie od powódek na rzecz pozwanej kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 394¹ § 1 pkt 2 k.p.c., zażalenie do Sądu Najwyższego w przedmiocie kosztów procesu przysługuje wyłącznie co do kosztów, które nie były przedmiotem rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji. Oznacza to, że skarżący nie może domagać się zmiany orzeczenia sądu pierwszej instancji w tym zakresie. Przedmiotem rozważań może być zatem orzeczenie w części, w jakiej dotyczy kosztów postępowania apelacyjnego. Sąd Apelacyjny zastosował art. 102 k.p.c. i postanowił nie obciążać powódek kosztami postępowania apelacyjnego. Przepis art. 102 k.p.c. urzeczywistnia zasadę słuszności, pozostawiając sądowi rozstrzygającemu sprawę ocenę, czy całokształt okoliczności sprawy uzasadnia uznanie, że zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek, pozwalający na nieobciążanie powódek kosztami procesu, pomimo uwzględnienia apelacji pozwanego w przeważającej części. Dokonując tej oceny Sąd kieruje się własnym poczuciem sprawiedliwości. W wyroku z dnia 19 maja 2006 r., III CSK 221/05 (niepubl.) Sąd Najwyższy wskazał, że sposób korzystania z przepisu art. 102 k.p.c. jest suwerennym uprawnieniem jurysdykcyjnym sądu orzekającego i do jego oceny należy przesądzenie, czy wystąpił szczególnie uzasadniony wypadek, który

uzasadnia odstępnie, a jeśli tak, to w jakim zakresie, od generalnej zasady obciążania kosztami procesu strony przegrywającej spór. Pogląd ten należy podzielić. Podważenie oceny sądu orzekającego zatem wymaga wykazania, że jest ona rażąco wadliwa. Dla osiągnięcia tego celu nie jest wystarczające wykazanie, że z uwagi na stan majątkowy powódki są w stanie ponieść koszty przegranej apelacji. Ocena Sądu drugiej instancji uwzględniała także inne okoliczności, jak przedmiot sprawy, poniesioną przez powódki stratę osoby bliskiej czy subiektywne przekonanie o słuszności żądania, wzmocnione orzeczeniem Sądu pierwszej instancji, uwzględniającym powództwo. Podniesione przez skarżącego w zażaleniu argumenty nie prowadzą do zakwestionowania tej oceny.

Wobec powyższego Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 394¹ w związku z art. 398¹⁴ k.p.c.